

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Majandus- ja taristuminister
määrus
terviktekst
05.06.2020
18.11.2021
RT I, 02.06.2020, 11

Metrooloogiliselt kontrollitud mõõtevahendite kohustuslikud kasutusalaad koos eranditega, metrooloogilise kontrolli alla kuuluvate mõõtevahendite nimistu, täpsusnõuded, taatluskehtivusajad ning metrooloogilise kontrolli ja statistilise taatluse täpsustatud nõuded¹

Vastu võetud 18.12.2018 nr 65
[RT I, 20.12.2018, 12](#)
jõustumine 01.01.2019

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
24.01.2019	RT I, 29.01.2019, 17	01.02.2019
29.05.2020	RT I, 02.06.2020, 10	05.06.2020

Määrus kehtestatakse [mõõteseaduse](#) § 6 lõike 4 alusel.

§ 1. Kohaldamisala

Määrus sätestab sõltuvalt kasutusalaad turule lastavate, kasutusele võetavate ja kasutusel olevate mõõtevahendite nimistu, mis allutatakse mõõteseaduse § 6 lõike 2 kasutusalaadest lähtuvalt kohustuslikule metrooloogilisele kontrollile koos eranditega, ja kehtestab nendele mõõtevahenditele täpsusnõuded, metrooloogilise kontrolli täpsustatud nõuded ning taatluskehtivusajad koos statistilise taatlemise täpsustatud nõuetega.

§ 2. Mõisted

- (1) Mõõtmise ja mõõtevahenditega seotud termineid kasutatakse määruus mõõteseaduse tähenduses.
- (2) Kaubandustegevuse mõisteid kasutatakse määruus kaubandustegevuse seaduse tähenduses.
- (3) Vee-ettevõtja ja kliendi mõisteid kasutatakse määruus ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seaduse tähenduses.

§ 3. Metrooloogilisele kontrollile kuuluvad mõõtevahendid ja nende kohustuslikud kasutusalaad

Metrooloogilisele kontrollile kuuluvate mõõtevahendite nimistu, nende kohustuslikud kasutusalaad koos eranditega ning metrooloogilise kontrolli täpsustatud nõuded ja täpsusnõuded mõõtevahenditele esitatakse määruuse lisas.

§ 4. Nõuded mõõtevahendi metrooloogilisele kontrollile

- (1) Kasutusel oleva mõõtevahendi riigisisel taatlusel lähtutakse mõõtevahendile selle turule laskmisel kehtinud dokumentide nõuetest, mis on fikseeritud mõõtevahendi vastavusdeklaratsioonis, riigisisel tüübikinnitustunnistuses, Euroopa Ühenduse või Euroopa Liidu tüübihindamis-, konstruktsioonihindamis- või tüübikinnitustunnistuses, järgides määruuse lisas esitatud täpsusnõuet.
- (2) Kui lõikes 1 nimetatud dokumentides või tehnilises spetsifikatsioonis ei esitata kordustaatlusele eraldi nõudeid, tuleb kordustaatlusel lähtuda esmataatluse või vastavushindamise nõuetest.

§ 5. Taatluskehtivusaeg

- (1) Eri liiki mõõtevahendite taatluskehtivusajad esitatakse määruse lisas.
- (2) Statistilise taatluse läbinud kogumisse kuuluvate mõõtevahendite taatluskehtivusaeg on pool määruse lisas sätestatud taatluskehtivusajast.
- (3) Mõõtevahendi taatluskehtivusaeg lõpeb selle kuu viimasel päeval, millal saabub taatluskehtivuse lõppkuupäev.
- (4) Kui taatluskehtivuse algus on määratud kuu või kvartali täpsusega, lõpeb mõõtevahendi taatluskehtivusaeg selle kuu või kvartali viimasel päeval, millal saabub taatluskehtivuse lõppu tähistav kuu või kvartal.
- (5) Kui taatluskehtivuse algus on määratud aasta täpsusega, lõpeb mõõtevahendi taatluskehtivusaeg selle jaanuarikuu viimasel päeval, mis järgneb taatluskehtivusaja lõppu tähistavale aastale.

§ 6. Mõõtevahendi statistilise taatlemise üldnõuded ja kogumi moodustamine

- (1) Kordustaatlusel võib statistilist taatlemist rakendada elektri-, vee- ja soojusarvestile. Mõõtevahend esitatakse statistilise taatluse järel taatluskehtivusaja täitumisel perioodilisele või erakorralisele kordustaatlusele.
- (2) Mõõtevahendi taatluskohustuse kandja moodustab kontrollitavatest mõõtevahenditest kogumi, mille suurus ei ületa 35 000 mõõtevahendit.
- (3) Ühte kogumisse kuuluvad mõõtevahendid peavad olema:
 - 1) valmistatud sama tootja poolt;
 - 2) sama tüüp või mudel;
 - 3) sama tüübikinnitus- ja vastavushindamistähisega;
 - 4) sama täpsusklassiga;
 - 5) läbinud vastavushindamise või taatluse sama kalendriaasta jooksul;
 - 6) samade metrooloogiliste omadustega;
 - 7) samade määratletud tööttingimustega.
- (4) Mõõtevahendi taatluskohustuse kandja esitab mõõtevahendi kogumi kohta lõikes 5 nimetatud teabe kogumisse kuuluvate mõõtevahendite paigaldamise järel hiljemalt kolme aasta jooksul, kuid mitte hiljem kui 18 kuud enne taatluskehtivusaja lõppu, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile. Juhul kui kogum ja teave selle kohta vastab määruses esitatud nõuetele, kinnitab Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet otsusega kogumi statistiliseks taatluseks.
- (5) Kogumi teave peab sisaldama iga kogumisse kuuluva mõõtevahendi kohta vähemalt järgmisi andmeid:
 - 1) tootja, tüüp, mudel ja identifitseerimisnumber;
 - 2) tüübikinnitus- ja vastavushindamistähis;
 - 3) vastavushindamise või viimase taatluse toimumise aeg;
 - 4) paigalduskuupäev ja -aadress.

§ 7. Mõõtevahendi statistilise taatluse kriteeriumid ja tulemuse hindamine

- (1) Kõige varem 18 kuud ja kõige hiljem 6 kuud enne taatluskehtivusaja lõppu esitab mõõtevahendi taatluskohustuse kandja Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile taatluse esindusvalimi moodustamiseks, vajadusel koos taatlusega välja arvata kinnitatud kogumist mõõtevahendid, mis on kogumi moodustamise järgselt välja vahetatud kliendi vajaduste muutumise tõttu.
- (2) Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet moodustab juhuslikkuse põhimõttel statistilisele taatlusele esitatud kogumist esindusvalimisse kuuluvad mõõtevahendid koos varumõõtevahenditega vastavalt tabelile.

Tabel. Nõuded kogumile ja esindusvalimile ning statistilise taatluse kriteeriumid

Kogumi suurus	Esindusvalimi suurus	Nõuetele mittevastavate mõõtevahendite arv		Varumõõte- vahendite arv
		lubatav	mittelubatav	
kuni 1200	50	1	2	10
1201 kuni 3200	80	3	4	16
3201 kuni 10 000	125	5	6	25
10 001 kuni 35 000	200	10	11	40

- (3) Varumõõtevahend on mõõtevahend, millega on lubatud asendada esindusvalimisse määratud mõõtevahend, millel on välised vigastused, mis ei ole leitav või ligipääsetav või mille taatlusmargised on rikutud või andmed valesi dokumenteeritud.
- (4) Mõõtevahendi taatluskohustuse kandja korraldab esindusvalimisse määratud mõõtevahendi mahamonteerimise ja toimetab mõõtevahendi viivitamatult taatluslaborisse, kes taatleb esindusvalimisse

kuuluvad mõõtevahendid. Mõõtevahendeid ei tohi enne taatluslaborisse toimetamist puhastada, hooldada ega remontida.

(5) Otsuse mõõtevahendite esindusvalimi taatlustulemuse kohaldamise kohta kogumile teeb Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet, tuginedes esindusvalimi taatlustulemustele. Kui esindusvalimi taatlustulemus ei vasta tabeli kriteeriumitele, siis tuleb mõõtevahendi taatluskohustuse kandjal enne mõõtevahendi taatluskehtivusaja lõppemist läbi viia kõikide kogumisse kuuluvate mõõtevahendite kordustaatlemine või välja vahetada kõik kogumisse kuuluvad mõõtevahendid.

(6) Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet võib mõõtevahendite kogumi taatluskehtivusaja pikendamise otsuse tunnistada kehtetuks, kui kogumi piires ilmnevad pärast taatluskehtivusaja pikendamist asjakohastes standardites ja normdokumentides sätestatud piirnorme ületavad kõikumised mõõtevahendite kvaliteedi või täpsusnõuete osas.

§ 8. Rakendussätted

(1) Paragrahvi 6 lõikes 4 sätestatud tähtaegade asemel on õigus mõõtevahendite osas, mille paigaldamisest on möödunud rohkem kui kolm aastat, esitada Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile kogumite moodustamise taotlus statistilise taatluse jaoks ühe aasta jooksul määruse jõustumisest, kuid mitte hiljem kui 18 kuud enne taatluskehtivusaja lõppu.

(2) Nõukogu direktiivi 71/349/EMÜ laevatankide kalibreerimist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 239, 25.10.1971, lk 15–21) alusel kuni 2011. aasta 30. juunini teostatud EÜ esmataatlused ja välja antud kalibreerimistunnistused jäävad kehtima kuni lisa punkti 2.6 viiendas veerus kehtestatud taatluskehtivusaja lõppemiseni.

(3) Nõukogu direktiivi 75/33/EMÜ külmaveearvesteid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 14, 20.01.1975, lk 1–9) alusel kuni 2015. aasta 30. novembrini teostatud EÜ tüübikinnitused ja välja antud EÜ tüübikinnitustunnistused jäävad kehtima nende kehtivuse lõpuni.

(4) Nõukogu direktiiviga 71/317/EMÜ keskmise täpsusega risttahukakujulisi kaaluvihte alates 5 kg kuni 50 kg ning keskmise täpsusega silindrilisi kaaluvihte alates 1 kg kuni 10 kg käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 202, 06.09.1971, lk 14–20) ja nõukogu direktiiviga 74/148/EMÜ keskmisest täpsemaid kaaluvihte alates 1 mg kuni 50 kg käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 84, 28.03.1974, lk 3–7) kooskõlas olevatele kaaluvihtidele võib teha EÜ esmataatluse vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/23/EÜ mitteautomaatkaalude kohta (ELT L 122, 16.05.2009, lk 6–27) artiklitele 8, 9 ja 10 kuni 2025. aasta 30. novembrini.

(5) Lisa punktis 2.4 nimetatud statsionaarsete silindriliste vertikaalsete või horisontaalsete mõõtemahutite, mille taatluskehtivusaeg lõpeb ajavahemikus 1. maist 2020. a kuni 31. detsembrini 2020. a, taatluskehtivusaeg pikeneb 18 kuu võrra, kuid mitte kauem kui sündmuseni, mis võib mõjutada mahuti geometriat.
[RT I, 02.06.2020, 10- jõust. 05.06.2020]

§ 9. Määruse jõustumine

Määrus jõustub 2019. aasta 1. jaanuaril.

¹Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2009/34/EÜ mõõtevahendeid ja metrooloogilise kontrolli meetodeid käsitlevate ühissätete kohta (ELT L 106, 28.04.2009, lk 7–24);
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2011/17/EL, millega tunnistatakse kehtetuks metrooloogiat käsitlevad nõukogu direktiivid 71/317/EMÜ, 71/347/EMÜ, 71/349/EMÜ, 74/148/EMÜ, 75/33/EMÜ, 76/765/EMÜ, 76/766/EMÜ ja 86/217/EMÜ (ELT L 71, 18.03.2011, lk 1–3);
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/31/EL mitteautomaatkaalude turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT L 96, 29.03.2014, lk 107–148);
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/32/EL mõõtevahendite turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (ELT L 96, 29.03.2014, lk 149–250), muudetud direktiiviga 2015/13/EL (ELT L 3, 07.01.2015, lk 42–43);
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2014/45/EL, milles käsitletakse mootorsõidukite ja nende haagiste korralist tehnoülevaatust ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2009/40/EÜ (ELT L 127, 29.04.2014, lk 51–128).

Lisa Kohustuslikule metrooloogilisele kontrollile kuuluvate mõõtevahendite nimistu sõltuvalt nende kasutusalaast koos eranditega ja nõuded mõõtevahenditele ning mõõtevahendite taatluskehtivusajad
[RT I, 29.01.2019, 17- jõust. 01.02.2019]